

Komunikaciona strategija za zaštitu finansijskih interesa EU u Crnoj Gori za period 2026-2029

Jul 2026

SADRŽAJ

<u>UVOD</u>	5
<u>1. ANALIZA STANJA</u>	8
<u>2. STRATEŠKI CILJ I OPERATIVNI CILJEVI</u>	10
<u>3. KLJUČNE AKTIVNOSTI ZA SPROVOĐENJE OPERATIVNIH CILJEVA</u>	11
<u>4. MEHANIZAM EVALUACIJE I INDIKATORI UČINKA</u>	12
<u>Operativni cilj 1</u>	13
<u>Operativni cilj 2</u>	13
<u>Operativni cilj 3</u>	13
<u>Operativni cilj 4</u>	13
<u>Operativni cilj 5</u>	13
<u>5. KOMUNIKACIONI AKCIONI PLAN SA PROCJENOM TROŠKOVA</u>	14
<u>ANEKS 1 Komunikacioni Akcioni plan za zaštitu finansijskih interesa EU u Crnoj Gori za period 2026-2029 (KAP)</u>	12
<u>ANEKS 2 Komunikacione smjernice za institucije AFCOS sistema</u>	33
<u>1. Opšti komunikacioni principi</u>	33
<u>2. Odnosi sa medijima</u>	33
<u>3. Društvene mreže</u>	34
<u>4. Događaji i javne aktivnosti</u>	34
<u>5. Krizna komunikacija</u>	35
<u>6. Alati i metode za evaluaciju komunikacije</u>	35

UVOD

Komunikaciona strategija za zaštitu finansijskih interesa EU u Crnoj Gori za period 2026-2029 (Strategija), opisana u ovom dokumentu, fokusira se na promociju pomoći Evropske unije (EU) Crnoj Gori putem Instrumenata za pretpristupnu pomoć - IPA i Instrumenta za Reformu i rast, a poseban naglasak stavlja na zaštitu ovih sredstava i podizanje svijesti o važnosti prijavljivanja nepravilnosti i sumnji na prevaru. Za zemlje kandidate za članstvo u Evropskoj uniji, kao što je Crna Gora, trenutna finansijska perspektiva IPA 2021-2027 (IPA III) ima za cilj da podrži korisnike u usvajanju i sprovođenju političkih, institucionalnih, pravnih, administrativnih, socijalnih i ekonomskih reformi potrebnih za usklađivanje sa vrijednostima EU. Takođe nastoji da ih uskladi sa pravilima, standardima, politikama i praksama EU, doprinoseći njihovoj stabilnosti, bezbjednosti i prosperitetu. Pored toga, zemlje kandidati se na ovaj način pripremaju za upravljanje i kontrolu znatno većih finansijskih sredstava dostupnih nakon pristupanja EU.

Direkcija za zaštitu finansijskih interesa EU (AFCOS), Ministarstva finansija Crne Gore, ima ulogu glavnog koordinacionog tijela AFCOS sistema i kontakt je tačka za Evropsku kancelariju za borbu protiv prevara (OLAF). AFCOS kontinuirano radi na poboljšanju koordinacije zakonodavnih, administrativnih i operativnih aktivnosti u oblasti zaštite finansijskih interesa EU i u saradnji sa drugim nadležnim institucijama, doprinosi jačanju povjerenja i izgradnji odgovornog sistema za borbu protiv prevara usklađenog sa evropskim standardima. Pored toga, AFCOS sprovodi promotivne i komunikacione aktivnosti koje služe kao preventivni mehanizam u upravljanju nepravilnostima i prevarama.

Ova Strategija uzima u obzir nadležnosti AFCOS-a i prati Strategiju Evropske komisije za borbu protiv prevara iz 2011. godine, Odjeljak 2.6.3, koja ističe važnost transparentnosti i pristupa informacijama:

„Transparentnost doprinosi sprječavanju i otkrivanju prevara. Da bi se osiguralo da se finansijama EU upravljaju na transparentan način i u skladu sa važećim zakonskim zahtjevima, građani bi trebalo da imaju lak pristup relevantnim informacijama. Nakon Evropske inicijative za transparentnost, Komisija je takođe uvela dobrovoljni režim za veću transparentnost u zastupanju interesa na nivou EU.“

Takođe, Strategija Evropske komisije za borbu protiv prevara iz 2019. godine, definiše sljedeće: *„Komisija se obavezuje na efikasnu internu i eksternu komunikaciju o borbi EU protiv prevara. Iako je interna komunikacija ključna za usmjeravanje i podržavanje akcija institucije u borbi protiv prevara, eksterna komunikacija služi zaštitu ugleda EU i uvjeravanju javnosti u integritet i dobro finansijsko upravljanje operacijama EU. Komunikacija o borbi EU protiv prevara takođe može odvratiti potencijalne prevarante.“*

Sve informacije date u ovoj Strategiji treba da budu saopštene relevantnim zainteresovanim stranama u AFCOS sistemu i široj javnosti, sa sljedećim ciljevima:

- da se razjasne uloge i odgovornosti institucija AFCOS sistema;
- da se daju komunikacione smjernice za institucije AFCOS sistema o internim i eksternim komunikacionim procedurama, principima, metodama, alatima i kanalima;
- da se razviju administrativni kapaciteti za efikasnu komunikaciju u vezi sa zaštitom finansijskih interesa EU;
- da se obezbijede transparentnost i da se široj javnosti pruže sve relevantne informacije o pravilnom korišćenju sredstava EU i važnosti prijavljivanja nepravilnosti i sumnji na prevaru;
- da se promovišu aktivnosti vezane za sprječavanje, otkrivanje, postupanje, prijavljivanje i praćenje nepravilnosti i sumnji na prevaru sa ciljem zaštite finansijskih interesa EU;
- da se obezbijedi efikasna, redovna i blagovremena komunikacija između svih relevantnih zainteresovanih strana u oblasti zaštite finansijskih interesa EU.

Strategija je osmišljena da poveća svijest i obezbijedi transparentnost ključnih pitanja u nadležnosti AFCOS-a, definiše strateške komunikacione ciljeve i doprinese izgradnji pozitivnog imidža AFCOS sistema u Crnoj Gori, kako interno tako i eksterno. Pored toga, namjera je da se uspostavi okvir za Komunikacioni Akcioni plan za sprovođenje Strategije, koji je dat kao Prilog 1 ovog dokumenta.

Strategija i Akcioni plan će pratiti Komunikacione smjernice za institucije AFCOS sistema, koje su date kao Prilog 2 ovog dokumenta.

Vertikalna usklađenost sa nacionalnim strateškim dokumentima

Strategija je vertikalno usklađena sa ključnim nacionalnim strateškim i planskim dokumentima koji definišu opšte razvojne pravce Crne Gore, prioritete u procesu pristupanja Evropskoj uniji i sistem borbe protiv prevara i korupcije.

U tom smislu, Strategija je naročito usklađena sa **Strategijom za borbu protiv prevara i upravljanje nepravilnostima u cilju zaštite finansijskih interesa Evropske unije za period 2025 - 2028 (NAFS)**, koja prepoznaje komunikaciju, podizanje svijesti i informisanje javnosti kao važne elemente preventivnog djelovanja u zaštiti finansijskih interesa EU. Predviđene mjere i aktivnosti ove Strategije doprinose ostvarivanju ciljeva NAFS-a kroz unaprjeđenje vidljivosti mehanizama za prijavljivanje nepravilnosti, jačanje povjerenja javnosti u nadležne institucije i promociju kulture nulte tolerancije prema prevarama.

Takođe, Strategija je usklađena sa **Strategijom informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji 2023–2026**, koja definiše opšti komunikacioni okvir za pitanja u vezi sa evropskim integracijama, uključujući korišćenje fondova EU i jačanje povjerenja građana u proces pristupanja. U tom kontekstu, ova Strategija predstavlja tematski komplementaran dokument, fokusiran na specifičnu oblast zaštite finansijskih interesa EU, i doprinosi ukupnim komunikacionim naporima države u vezi sa procesom evropskih integracija.

Dodatno, Strategija je u skladu sa **Srednjoročnim programom rada Vlade Crne Gore i Godišnjim programom rada Vlade Crne Gore**, kao i sa nadležnostima Ministarstva finansija u oblasti upravljanja i kontrole sredstava EU, čime se obezbjeđuje institucionalna koherentnost i jasna podjela odgovornosti u njenom sprovođenju.

Horizontalna usklađenost sa srodnim sektorskim strategijama i politikama

Horizontalna usklađenost ove Strategije ostvaruje se kroz njenu komplementarnost sa postojećim sektorskim strategijama i politikama u oblastima borbe protiv korupcije i prevara, jačanja vladavine prava, reforme javne uprave i komunikacije javnih politika.

Strategija je usklađena sa **Strategijom za borbu protiv korupcije (2024-2028)**, imajući u vidu da zaštita finansijskih interesa EU predstavlja sastavni dio šireg sistema integriteta, transparentnosti i odgovornog upravljanja javnim sredstvima. Komunikacione aktivnosti predviđene ovom Strategijom doprinose preventivnim ciljevima navedene strategije kroz informisanje javnosti, jačanje povjerenja u institucije i promociju odgovornog ponašanja.

Takođe, Strategija je komplementarna sa **Strategijom reforme javne uprave u Crnoj Gori (2022-2026)**, naročito u dijelu koji se odnosi na unaprjeđenje transparentnosti rada institucija, jačanje međuinstitucionalne saradnje i profesionalizaciju komunikacije javne uprave. Predviđene mjere doprinose unapređenju interne i eksterne komunikacije unutar AFCOS sistema, bez preklapanja nadležnosti ili dupliranja aktivnosti.

U dijelu koji se odnosi na komunikaciju javnih politika i vidljivost procesa evropskih integracija, Strategija je horizontalno usklađena sa *relevantnim sektorskim politikama i planovima komunikacije institucija uključenih u proces upravljanja fondovima EU*, čime se obezbjeđuje dosljednost poruka, racionalno korišćenje komunikacionih resursa i sinergijski efekat ukupnih komunikacionih napora države.

Usklađenost sa EU strateškim okvirom i međunarodnim obavezama

Strategija je u potpunosti usklađena sa relevantnim politikama i strateškim dokumentima Evropske unije u oblasti zaštite finansijskih interesa EU. Posebno se oslanja na Strategiju Evropske komisije za borbu protiv prevara, koja naglašava značaj transparentne, pravovremene i ciljane komunikacije kao ključnog elementa u prevenciji i odvrćanju od prevara.

Takođe, Strategija je usklađena sa komunikacionim principima i praksama Evropske kancelarije za borbu protiv prevara (OLAF), uključujući pristup zasnovan na jačanju svijesti javnosti, saradnji institucija i razmjeni informacija kroz nacionalne i međunarodne mreže. U tom kontekstu, predviđene aktivnosti doprinose jačanju uloge AFCOS-a kao kontakt tačke za OLAF i kao ključnog koordinatora nacionalnog sistema za zaštitu finansijskih interesa EU.

Strategija dodatno podržava ciljeve Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA III) i Reformu i Rast (Reformska agenda), naročito u dijelu koji se odnosi na jačanje administrativnih kapaciteta, transparentno upravljanje sredstvima EU i pripremu institucija za upravljanje znatno većim finansijskim sredstvima nakon pristupanja Evropskoj uniji.

1. ANALIZA STANJA

Crna Gora, kao zemlja kandidat za članstvo u Evropskoj uniji, u prethodnim godinama je uspješno koristila sredstva iz Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA) za realizaciju brojnih projekata koji doprinose unapređenju kvaliteta života građana i razvoju ključnih sektora. U aktuelnom finansijskom okviru IPA III (2021–2027), fokus je stavljen na sprovođenje reformi u oblastima vladavine prava, borbe protiv korupcije, jačanja institucionalnih kapaciteta i transparentnog upravljanja javnim sredstvima.

Značajna novina Instrumenta za Reformu i rast u odnosu na IPA perspektive ogleda se u odsustvu unaprijed definisanih nacionalnih finansijskih alokacija. Umjesto toga, uspostavljen je zajednički budžet za sve zemlje korisnice, pri čemu se dodatna sredstva mogu obezbijediti na osnovu ostvarenog napretka u procesu reformi i pregovora sa Evropskom unijom. Ovakav pristup dodatno naglašava važnost efikasnog sistema upravljanja i kontrole sredstava EU, uključujući snažne preventivne mehanizme za sprječavanje i otkrivanje nepravilnosti i prevara.

U tom kontekstu, komunikacija o zaštiti finansijskih interesa EU dobija poseban značaj, jer predstavlja ključni instrument za podizanje svijesti, jačanje povjerenja javnosti i odvracanje od potencijalnih zloupotreba.

Direkcija za zaštitu finansijskih interesa EU (AFCOS), u okviru Ministarstva finansija, ima centralnu ulogu u koordinaciji zakonodavnih, administrativnih i operativnih aktivnosti u oblasti zaštite finansijskih interesa EU i predstavlja nacionalnu kontakt tačku za Evropsku kancelariju za borbu protiv prevara (OLAF). AFCOS sistem u Crnoj Gori obuhvata više institucija sa različitim nadležnostima, čija je efikasna saradnja od ključnog značaja za funkcionisanje sistema zaštite finansijskih interesa EU.

Pored operativnih i koordinacionih funkcija, AFCOS ima važnu ulogu u oblasti komunikacije, informisanja i vidljivosti, naročito u dijelu koji se odnosi na preventivno djelovanje, informisanje javnosti o načinima prijavljivanja nepravilnosti i jačanje povjerenja u institucije nadležne za postupanje po prijavama.

Takođe je usvojena Odluka o obrazovanju Radnog tijela za praćenje i upravljanje politikom sprječavanja i suzbijanja nepravilnosti i prevara u cilju zaštite finansijskih interesa Evropske unije (Radno tijelo AFCOS sistema), („Službeni list Crne Gore“ 48/26 od 07.04.2026.godine), koja predstavlja još jedan model unaprjeđenja međuinstitucionalne saradnje i tretiranje pitanja zaštite finansijskih interesa EU kao zajedničkog cilja svih institucija sistema.

Komunikacione aktivnosti AFCOS-a realizuju se u bliskoj saradnji sa PR službom Ministarstva finansija, kroz korišćenje postojećih institucionalnih komunikacionih kanala i procedura. Takav model saradnje omogućava usklađenu i institucionalno koordinisanu komunikaciju prema javnosti, uz poštovanje standarda i procedura Ministarstva. Istovremeno, prepoznat je prostor za dalje unapređenje saradnje i jačanje vidljivosti AFCOS-a kroz dinamičniji pristup komunikaciji, intenzivnije informisanje javnosti i razvoj dodatnih komunikacionih alata i aktivnosti.

Analiza postojećeg stanja pokazuje da komunikacione aktivnosti u oblasti zaštite finansijskih interesa EU već postoje i kontinuirano se sprovode, ali da postoji potreba za njihovim dodatnim strateškim strukturiranjem kroz jedinstven okvir. U narednom periodu poseban fokus biće stavljen na jasnije definisanje komunikacionih ciljeva, ciljnih grupa, ključnih poruka i mjerljivih efekata, kako bi se dodatno unaprijedila efikasnost komunikacije i vidljivost AFCOS sistema.

Poseban izazov predstavlja nedovoljna prepoznatljivost uloge AFCOS-a i AFCOS sistema među širom javnošću, ali i među potencijalnim krajnjim korisnicima sredstava EU. Ograničeno razumijevanje nadležnosti AFCOS-a i mehanizama za prijavljivanje nepravilnosti utiče na nizak nivo prijava od strane građana i drugih zainteresovanih strana, čime se smanjuje preventivni efekat sistema zaštite finansijskih interesa EU.

Iako komunikacija o procesu pristupanja EU nije u nadležnosti jedne institucije, nedostatak jasno definisanih procedura i koordinacionih mehanizama može dovesti do fragmentacije poruka i preklapanja komunikacionih aktivnosti.

Savremeni komunikacioni kontekst, obilježen razvojem digitalnih platformi i društvenih mreža, dodatno nameće potrebu za prilagođavanjem komunikacionih pristupa, balansirajući između potrebe za vidljivošću i zahtjeva za tačnošću, pouzdanošću i svrhovitošću sadržaja.

Ključni problemi, uzroci i posljedice

Na osnovu sprovedene analize, identifikovani su sljedeći ključni problemi:

1. Nedovoljna sistematičnost i strateški pristup komunikaciji o zaštiti finansijskih interesa EU.
 - Uzroci: nepostojanje posebne komunikacione strategije; oslanjanje na ad hoc aktivnosti; ograničeni komunikacioni resursi
 - Posljedice: neujednačene poruke, slab preventivni efekat i ograničen doseg komunikacije
2. Niska prepoznatljivost AFCOS-a i mehanizama za prijavljivanje nepravilnosti.
 - Uzroci: ograničena vidljivost; nepostojanje namjenskih komunikacionih kanala; složenost institucionalnog okvira
 - Posljedice: nizak broj prijava; nedovoljno učešće javnosti; smanjeno povjerenje u sistem
3. Fragmentisana međuinstitucionalna komunikacija unutar AFCOS sistema.
 - Uzroci: promjene u institucionalnoj strukturi; nejasni komunikacioni tokovi; nedostatak formalizovanih mreža komunikatora
 - Posljedice: rizik od neusklađenih poruka; smanjena efikasnost koordinacije; slabija razmjena informacija

Identifikovani problemi i izazovi jasno ukazuju na potrebu za uspostavljanjem jedinstvenog, sistematičnog i mjerljivog komunikacionog okvira u oblasti zaštite finansijskih interesa EU. Razvoj i sprovođenje ove Strategije ima za cilj da odgovori na navedene izazove kroz jasno definisane ciljeve, ciljne grupe, ključne poruke, komunikacione kanale i indikatore učinka, čime se stvaraju uslovi za jačanje preventivne funkcije komunikacije i unapređenje ukupne efikasnosti AFCOS sistema u Crnoj Gori.

2. STRATEŠKI CILJ I OPERATIVNI CILJEVI

Strateški cilj ove Strategije je:

- ✓ Unaprijediti transparentnu, koordinisanu i djelotvornu komunikaciju o zaštiti finansijskih interesa Evropske unije, radi jačanja povjerenja javnosti i povećanja učešća građana i institucija u prevenciji, otkrivanju i prijavljivanju nepravilnosti i sumnji na prevaru.

Radi ostvarivanja strateškog cilja, Strategijom se definišu sljedeći operativni ciljevi:

Operativni cilj 1

Povećati nivo informisanosti javnosti o značaju zaštite finansijskih interesa EU i o mehanizmima za prijavljivanje nepravilnosti i sumnji na prevaru.

Operativni cilj 2

Unaprijediti prepoznatljivost uloge i nadležnosti Direkcije za zaštitu finansijskih interesa EU/AFCOS i AFCOS sistema u Crnoj Gori.

Operativni cilj 3

Podstaci aktivnije učešće javnosti i relevantnih aktera u prijavljivanju nepravilnosti i sumnji na prevaru u vezi sa sredstvima EU.

Operativni cilj 4

Unaprijediti internu i međuinstitucionalnu komunikaciju i saradnju unutar AFCOS sistema.

Operativni cilj 5

Ojačati saradnju sa medijima i unaprijediti kvalitet i dostupnost informacija o zaštiti finansijskih interesa EU.

Definisani operativni ciljevi predstavljaju osnov za utvrđivanje mjera, aktivnosti i indikatora učinka, koji su detaljno razrađeni u narednim poglavljima Strategije i u Komunikacionom akcionom planu. Njihovo ostvarenje će se pratiti kroz jasno definisane indikatore i mehanizme monitoringa i evaluacije. Svi postavljeni specifični ciljevi su mjerljivi, ostvarivi, relevantni i vremenski definisani.

Strategija takođe uključuje ključne poruke osmišljene da obezbijede dosljednost i usklađenost u svim komunikacijama i kanalima:

- Finansijski interesi EU = nacionalni interesi: Zaštita finansijskih interesa EU obezbjeđuje efikasno korišćenje sredstava EU i nacionalnih sredstava, jer sva nepravilno utrošena sredstva se moraju vratiti EK iz nacionalnog budžeta. Odgovornost: Zloupotreba sredstava EU je krivično djelo i biće javno osuđena.
- Prijavljivanje je neophodno: Svaki građanin može igrati ulogu u sprječavanju prevare prijavljivanjem sumnjivih aktivnosti.
- AFCOS i OLAF: AFCOS radi zajedno sa OLAF-om kako bi zaštitio finansijske interese EU i obezbijedio transparentnost i odgovornost.
- Prevencija je ključna: Transparentnom komunikacijom i efikasnim mjerama, cilj nam je da spriječimo zloupotrebu sredstava EU prije nego što se dogodi.

3. KLJUČNE AKTIVNOSTI ZA SPROVOĐENJE OPERATIVNIH CILJEVA

Ključne aktivnosti za sprovođenje operativnih ciljeva ove Strategije obuhvataju skup planskih i koordinisanih komunikacionih aktivnosti koje AFCOS, u saradnji sa institucijama AFCOS sistema i drugim relevantnim akterima, sprovodi radi ostvarivanja definisanih operativnih ciljeva Strategije.

AFCOS je odgovoran za promociju aktivnosti vezanih za zaštitu finansijskih interesa Evropske unije, kao i za pružanje informacija široj javnosti o nadležnostima AFCOS sistema i dostupnim mehanizmima za prijavljivanje nepravilnosti i sumnji na prevaru. U tom kontekstu, AFCOS ima ključnu ulogu u planiranju, sprovođenju i praćenju komunikacionih aktivnosti u okviru svojih ovlašćenja i djelokruga rada, uz kontinuiranu saradnju sa internim i eksternim zainteresovanim stranama.

U okviru interne komunikacije, AFCOS ostvaruje tijesnu saradnju sa nacionalnim institucijama koje su direktno ili indirektno uključene u sistem upravljanja i kontrole sredstava EU, kao i sa institucijama Evropske unije i relevantnim partnerima u državama članicama EU.

Poseban akcenat stavljen je na redovnu i blagovremenu razmjenu informacija između tijela AFCOS sistema, sa ciljem jačanja koordinacije, dosljednosti postupanja i međusobnog razumijevanja uloga i odgovornosti u oblasti zaštite finansijskih interesa EU. U tom smislu, AFCOS učestvuje u radu mreže službenika za vidljivost Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA), kroz koju se obezbjeđuje razmjena informacija, koordinacija komunikacionih aktivnosti i unapređenje kapaciteta u oblasti komunikacije.

Kroz učešće u mreži službenika za vidljivost IPA, predstavnik AFCOS-a, između ostalog:

- promoviše komunikacione aktivnosti i razmjenjuje informacije od zajedničkog interesa, posebno u slučajevima nepravilnosti i prevara;
- distribuira primljene informacije relevantnim osobama u okviru institucija AFCOS sistema;
- podstiče članove mreže da učestvuju u događajima koji promovišu zaštitu finansijskih interesa EU i da pružaju podršku kroz zajedničke aktivnosti, razmjenu stručnosti i komunikaciju putem društvenih mreža;
- poziva članove mreže da dostave AFCOS-u informativne sadržaje, kao što su objave na društvenim mrežama, saopštenja za javnost ili bilteni o uspješnim primjerima borbe protiv prevara, u cilju njihove dalje promocije putem zvaničnih komunikacionih kanala.

U okviru eksterne komunikacije, AFCOS je odgovoran za obezbjeđivanje slobodnog protoka informacija prema medijima i široj javnosti, u saradnji sa Službom za odnose s javnošću Ministarstva finansija, u skladu sa važećim procedurama i hijerarhijom odlučivanja.

Sve informacije namijenjene javnosti, uključujući saopštenja za medije, objave na veb stranicama i društvenim mrežama, kao i druge informativne i promotivne sadržaje, pripremaju se u koordinaciji sa Službom za odnose s javnošću Ministarstva finansija, koja je zadužena za njihovo uređivanje, odobravanje i objavljivanje.

U cilju efikasnog dostizanja različitih ciljnih grupa, Strategijom se predviđa korišćenje različitih komunikacionih kanala i alata, u zavisnosti od cilja komunikacije i vrste publike. Predloženi komunikacioni kanali uključuju, ali nijesu ograničeni na:

- javne događaje (konferencije, okrugle stolove, radionice, događaje „otvorenih vrata“);

- promotivne i informativne materijale (brošure, flajere, digitalne materijale, promotivne artikle);
- medijske kampanje i medijske događaje (konferencije za medije, brifinge);
- saopštenja za javnost i biltene;
- veb stranice i platforme društvenih mreža;
- javna istraživanja i ankete;
- mrežu službenika za vidljivost IPA;
- druge odgovarajuće komunikacione kanale, u skladu sa potrebama i raspoloživim resursima.

Poseban značaj pridaje se redovnoj i blagovremenoj komunikaciji sa Službom za odnose s javnošću Ministarstva finansija, naročito u situacijama koje zahtijevaju pojačanu pažnju javnosti ili primjenu krizne komunikacije.

4. MEHANIZAM EVALUACIJE I INDIKATORI UČINKA

Sprovođenje Komunikacione strategije za zaštitu finansijskih interesa Evropske unije u Crnoj Gori za period 2026–2029 pratiće se kroz jasno definisan mehanizam monitoringa i evaluacije, u cilju obezbjeđivanja efikasnosti, transparentnosti i pravovremenog prilagođavanja komunikacionih aktivnosti definisanim ciljevima Strategije.

Mehanizam monitoringa i evaluacije zasniva se na kombinaciji kvantitativnih i kvalitativnih indikatora, koji omogućavaju praćenje realizacije aktivnosti (indikator ućinka), kao i mjerenje promjena u nivou informisanosti, percepcije i ponašanja ciljnih grupa (indikator rezultata).

Monitoring se sprovodi na godišnjem nivou i obuhvata, između ostalog:

- praćenje realizacije aktivnosti definisanih u Komunikacionom akcionom planu;
- praćenje ostvarenja indikatora učinka;
- prikupljanje podataka o ostvarivanju indikatora rezultata;
- identifikovanje eventualnih izazova i rizika u sprovođenju Strategije.

Rezultati monitoringa koriste se za izradu redovnih godišnjih izvještaja o sprovođenju Strategije i predstavljaju osnov za eventualno prilagođavanje planiranih aktivnosti, u skladu sa raspoloživim resursima i promjenama u okruženju.

Evaluacija sprovođenja Strategije ima za cilj procjenu relevantnosti, efikasnosti i djelotvornosti komunikacionih aktivnosti, kao i stepena ostvarenja strateškog i operativnih ciljeva.

Evaluacija obuhvata analizu ostvarenih indikatora učinka, sa posebnim fokusom na promjene u nivou informisanosti javnosti, prepoznatljivosti AFCOS-a, broju prijava nepravilnosti, kvalitetu međuinstitucionalne saradnje i vidljivosti tema zaštite finansijskih interesa EU u javnom prostoru.

Operativni cilj 1.

Povećati nivo informisanosti javnosti o značaju zaštite finansijskih interesa EU i o mehanizmima za prijavljivanje nepravilnosti i sumnji na prevaru.

Indikator učinka 1.:

Broj događaja organizovanih za predstavnike institucija, korisnika EU sredstava, lokalne samouprave i NVO-a, kako bi se upoznali na koji način mogu prijaviti sumnju na nepravilnost ili prevaru

Operativni cilj 2.

Unaprijediti prepoznatljivost uloge i nadležnosti AFCOS-a i AFCOS sistema u Crnoj Gori.

Indikator učinka 2.:

Procenat službenika koji pravilno prepoznaju ulogu i nadležnosti AFCOS sistema

Operativni cilj 3.

Podstaci aktivnije učešće u prijavljivanju nepravilnosti i sumnji na prevaru van struktura za prijavljivanje nepravilnosti.

Indikator učinka 3.:

Broj prijava o sumnjama na nepravilnosti od strane eksternih zainteresovanih strana, uključujući i anonimne prijave

Operativni cilj 4.

Unaprijediti internu i međuinstitucionalnu komunikaciju unutar AFCOS sistema.

Indikator učinka 4:

Broj organizovanih sastanaka i obuka sa drugim institucijama sistema

Operativni cilj 5.

Ojačati saradnju sa medijima i unaprijediti dostupnost informacija o zaštiti finansijskih interesa EU.

Indikator učinka 5.:

Broj medijskih objava koje se odnose na zaštitu finansijskih interesa EU i aktivnosti AFCOS sistema

Svi operativni ciljevi bi na kraju trebalo da dovedu do sljedećih strateških rezultata:

- ✓ Sve uključene institucije imaju jasno razumijevanje nadležnosti AFCOS-a i njenih ciljeva za srednjoročne prioritete;
- ✓ Sve uključene institucije rade kao kohezivan tim, razumiju i obavljaju svoje pojedinačne odgovornosti, ali i dijele sve relevantne informacije ako/kada je potrebno;
- ✓ Zaposleni su blagovremeno obaviješteni o relevantnim dešavanjima ili promjenama u oblasti zaštite finansijskih interesa EU;
- ✓ Ojačan javni imidž AFCOS-a kao ključnog aktera u zaštiti finansijskih interesa EU u Crnoj Gori;
- ✓ Podignuta javna svijest, znanje i razumijevanje zaštite finansijskih interesa EU i sprječavanja prevara;

- ✓ Obezbjedeno široko i kvalitetno učešće javnosti u zaštiti finansijskih interesa EU u Crnoj Gori.

5. KOMUNIKACIONI AKCIONI PLAN SA PROCJENOM TROŠKOVA

Komunikacioni akcioni plan za zaštitu finansijskih interesa Evropske unije u Crnoj Gori za period 2026–2029 (KAP), koji je priložen ovoj Strategiji, predstavlja osnovni operativni alat za sprovođenje definisanih operativnih ciljeva Strategije.

KAP razrađuje planirane komunikacione aktivnosti kroz definisanje nosilaca, rokova, indikativnih troškova i izvora finansiranja, čime se obezbjeđuje praktična i mjerljiva realizacija ciljeva Strategije. Predloženi vremenski okvir i učestalost aktivnosti su indikativni i mogu biti prilagođeni u skladu sa okolnostima, raspoloživim resursima i potrebama, pri čemu predstavljaju minimalni nivo planirane realizacije.

Kroz planirane aktivnosti, KAP doprinosi povećanju nivoa informisanosti i transparentnosti u oblasti zaštite finansijskih interesa EU, jačanju preventivne uloge komunikacije i unapređenju saradnje između nacionalnih institucija i tijela Evropske unije, u skladu sa važećim EU standardima finansijskog integriteta. Poseban akcenat stavljen je na praćenje realizacije aktivnosti, izvještavanje i podsticanje učešća javnosti u sistemu zaštite finansijskih interesa EU.

Istovremeno, KAP ima za cilj unapređenje vidljivosti AFCOS-a, njegovih nadležnosti i uloge u sistemu zaštite finansijskih interesa EU, kao i jačanje razumijevanja njegovog značaja za efikasno i odgovorno korišćenje sredstava EU u Crnoj Gori i proces pristupanja Evropskoj uniji.

Ciljne grupe obuhvaćene KAP-om obuhvataju interne i eksterne zainteresovane strane, dok je AFCOS definisan kao glavni nosilac i koordinator komunikacionih aktivnosti u oblasti zaštite finansijskih interesa EU.

AFCOS	
INTERNO	EKSTERNO
Kolege i saradnici unutar Ministarstva finansija	Šira javnost
Tijela AFCOS sistema i druge relevantne nacionalne institucije	Mediji
Institucije država članica (AFCOS partneri)	NVO-i
Evropska komisija i druga tijela/institucije EU	Potencijalni/krajnji korisnici

KAP predviđa realizaciju aktivnosti na četvorogodišnjem nivou, uz sljedeću indikativnu strukturu finansiranja:

- za sprovođenje 15 aktivnosti nijesu potrebna posebna finansijska sredstva, budući da se mogu realizovati u okviru redovnih aktivnosti nadležnih institucija;
- za sprovođenje 8 aktivnosti sredstva je potrebno obezbijediti iz nacionalnih izvora finansiranja;
- za sprovođenje 8 aktivnosti neophodna je podrška donatora, odnosno finansiranje kroz projekte Evropske unije i druge raspoložive instrumente međunarodne podrške.

Aktivnosti koje zahtijevaju donatorsku podršku mogu se realizovati kroz projekte finansirane sredstvima EU, uključujući Twinning i Twinning Light projekte, PFM kao i kroz saradnju sa institucijama koje sprovode aktivnosti u okviru Strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji 2023–2026.

Delegacija Evropske unije u Crnoj Gori (DEU) predstavlja važnog partnera u realizaciji komunikacionih aktivnosti, kako u pogledu finansijske i logističke podrške, tako i kao značajan multiplikator poruka u vezi sa zaštitom finansijskih interesa EU. U tom smislu, neophodno je održavati redovnu komunikaciju i koordinaciju sa DEU, uključujući zajedničku organizaciju javnih događaja i konferencija, u cilju ostvarivanja sinergijskih efekata u borbi protiv prevara i zloupotreba sredstava EU.

Strateški cilj:	Unaprijediti transparentnu, koordinisanu i djelotvornu komunikaciju o zaštiti finansijskih interesa Evropske unije, radi jačanja povjerenja javnosti i povećanja učešća građana i institucija u prevenciji, otkrivanju i prijavljivanju nepravilnosti i sumnji na prevaru						
Operativni cilj 1:	Povećati nivo informisanosti javnosti o značaju zaštite finansijskih interesa EU i o mehanizmima za prijavljivanje nepravilnosti i sumnji na prevaru						
Indikator učinka 1:	Broj događaja organizovanih za predstavnike institucija, korisnika EU sredstava, lokalne samouprave i NVO-a, kako bi se upoznali na koji način mogu prijaviti sumnju na nepravilnost ili prevaru				<u>Početna vrijednost u 2026. godini.</u> 0	<u>Ciljana vrijednost u 2027:</u> 3	<u>Ciljana vrijednost u 2029:</u> 5
Mjere povezane sa operativnim ciljem 1.	Aktivnost	Indikator rezultata	Odgovorne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Očekivani iznos sredstava	Izvor finansiranja
	Organizovati konferenciju ili panel sa predstavnicima AFCOS sistema, OLAF-a, Delegacije EU u Crnoj Gori i nevladinih organizacija kako bi se podigla svijest o mjerama za borbu protiv prevara i važnosti transparentnosti u finansiranju EU.	Najmanje 1 konferencija/panel organizovan sa najmanje 30 učesnika	AFCOS	3Q2026	4Q2029	5.000 €	Donatorska sredstva
	Organizovati lokalne i regionalne radionice kako bi se edukovali	Najmanje 2 radionice organizovane sa evidencijom učesnika	AFCOS	2Q2027	4Q2029	5.000 €	Donatorska sredstva

	potencijalni korisnici o prepoznavanju i sprječavanju zloupotrebe sredstava EU.						
	Proslava Dana Evrope (9. maj) Organizovati ili učestvovati u javnom događaju povodom proslave Dana Evrope.	Organizovanje i učestvovanje u obilježavanju Dana Evrope (Maj 9)	AFCOS u saradnji sa Ministarstvom evropskih poslova i Ministarstvom javnih radova	1Q2027	4Q2029	1.500 € po događaju	Nacionalno finansiranje
	U okviru promotivnih i informativnih događaja organizovanih za potrebe OP ESI 2024–2027, podizati svijest o zaštiti finansijskih interesa EU, prevenciji nepravilnosti i prevara, uz učešće predstavnika AFCOS sistema	Organizovan najmanje 1 promotivni događaj u cilju podizanja svijesti o značaju zaštite finansijskih interesa EU	Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga	1Q2027	4Q2029	3.000€	Donatorska sredstva AAP 2024

Mjera 2: Korišćenje digitalnih alata, interneta i platformi društvenih mreža za podizanje svijesti o važnosti prijavljivanja nepravilnosti i sumnji na prevaru	Kreiranje i objavljivanje sadržaja za web sajt(ove) Koristiti web sajt(ove) za redovno dijeljenje vijesti i aktivnosti vezanih za zaštitu finansijskih interesa EU i aktivnosti AFCOS-a.	Najmanje 10 informativnih sadržaja objavljeno na relevantnim web sajtovima	Ministarstvo finansija - PRSlužba AFCOS	2Q2026	4Q2029	od 0 do 200 € godišnje za alate za kreiranje sadržaja	Nacionalno finansiranje
	Širenje vidljivosti objava (postova i videa) na društvenim mrežama o zaštiti finansijskih interesa EU	Najmanje 10 sadržaja objavljenih na društvenim mrežama i platformama MEP-a	AFCOS u saradnji sa Ministarstvom evropskih poslova (Direktorat za koordinaciju finansijske podrške EU u saradnji sa ME4EU)	2Q2026	4Q2029	od 0 do 500 € godišnje za alate za kreiranje sadržaja	ME4EU projekat
	Objavljivanje video sadržaja o uspješnim projektima	Video objavljen	Ministarstvo javnih radova, Ministarstvo finansija, Ministarstvo evropskih poslova	2Q2027	4Q2029	0€	Nijesu potrebna sredstva

	Kreiranje i objavljivanje sadržaja na platformama društvenih medija Koristiti platforme društvenih medija za redovno dijeljenje ažuriranja o finansijskim interesima EU, uključujući činjenice o aktivnostima AFCOS-a.	Najmanje 10 pripremljenih i objavljenih sadržaja za platforme društvenih medija	Ministarstvo finansija - PR Služba AFCOS i druge institucije	1Q2026	4Q2029	od 0 do 500 € godišnje za alate za kreiranje sadržaja	Nacionalno finansiranje
	Kreiranje i objavljivanje sadržaja za veb sajt Vlade Crne Gore i povezane društvene mreže - izvještavanje o projektnim aktivnostima i nabavkama sprovedenim kroz IPA projekte	Najmanje 10 pripremljenih i objavljenih sadržaja za platforme društvenih medija	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede - PR služba u saradnji sa nadležnim sektorom	2Q 2026	4Q2029	od 0 do 500 eura godišnje (za korišćenje elektronskih alata za kreiranje sadržaja)	Nacionalno finansiranje)
	Objavljivanje sadržaja u vezi sa zaštitom finansijskih interesa EU,	Najmanje dvije objave godišnje na veb stranici OP ESI 2024–2027 i/ili društvenim mrežama	Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga	1Q2027	4Q2029	do 200 € godišnje za alate za kreiranje sadržaja	Donatorska sredstva AAP2024

	prevencijom nepravilnosti i mehanizmima prijavljivanja sumnji na nepravilnosti.						
	Kreiranje i distribucija e-biltena Pokrenuti godišnjii e-bilten sa ažuriranjima o aktivnostima AFCOS-a, projektima finansiranja EU i savjetima za sprječavanje prevara.	E-bilten kreiran i distribuiran ciljnim grupama	Ministarstvo finansija - PR Služba AFCOS	1Q2028	4Q2029	0 - 200€	Nacionalno finansiranje
	Uvođenje linka na sajtovima relevantnih institucija o prijavljivanju nepravilnosti i zaštiti finansijskih interesa EU	Aktiviran link koji upućuje na prijavljivanje nepravilnosti i prevara i informacije o AFCOS sistemu	Ministarstvo poljoprivrede šumarstva i vodoprivrede, Ministarstvo javnih radova, Zavod za zapošljavanje, CFCU, Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga	1Q2026	4Q2029	0€	Nijesu potrebna sredstva
Operativni cilj 2:	Unaprijediti prepoznatljivost uloge i nadležnosti AFCOS-a i AFCOS sistema u Crnoj Gori						

Indikator učinka 2:	Procenat službenika koji pravilno prepoznaju ulogu i nadležnosti AFCOS sistema				<u>Početna vrijednost biće utvrđena anketom tokom 2026. godine.</u>	<u>Ciljana vrijednost u 2027:</u> 15%	<u>Ciljana vrijednost u 2029:</u> 25%
Mjere povezane sa operativnim ciljem 2.	Aktivnosti	Indikator rezultata	Odgovorne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Očekivani iznos sredstava	Izvor finansiranja

Mjera 1: Izrada promotivnih materijala i predmeta sa kontaktima i informacijama o finansijskoj zaštiti EU i AFCOS-u	Sprovesti anketu među službenicima o poznavanju AFCOS sistema u CG	Najmanje jedna anketa sprovedena i analizirana	AFCOS	III Q 2026	4Q2029	0€	Nijesu potrebna sredstva
	Izraditi flajere o ulozi AFCOS-a, strukturi AFCOS sistema u Crnoj Gori, komunikacionim kanalima za prijavljivanje nepravilnosti i sumnje na prevaru.	Jedan informativni flajer izrađen i stavljen na raspolaganje ciljanim grupama	AFCOS	1Q2027	4Q2029	500 €	Donatorska sredstva
	Izraditi sveobuhvatne brošure o ulozi AFCOS-a, strukturi AFCOS sistema u Crnoj Gori,	Jedna brošura izrađena i distribuirana relevantnim ciljnim grupama	AFCOS	1Q2027	4Q2029	2000 €	Donatorska sredstva

	komunikacionim kanalima za prijavljivanje nepravilnosti i sumnje na prevaru.						
	Omogućiti flajere i brošure za preuzimanje na veb-sajtu/veb-sajtovima i platformama društvenih medija kako bi se osigurao širok pristup.	Leci i brošure dostupni za preuzimanje na nekoliko veb-sajtova i platformi društvenih medija	Ministarstvo finansija - PR Služba AFCOS	1Q2027	4Q2029	0 €	Nije potrebno finansiranje
	Priprema Komunikacione strategije i Akcionog plana Revizorskog tijela, koja će uključiti zaštitu finansijskih interesa EU	Komunikaciona strategija i Akcioni plan Revizorskog tijela izrađeni i usvojeni	Revizorsko tijelo	2Q2026	3Q2026	25.000€	Sredstva u okviru projekta „EU 4 Upravljanje javnim finansijama (PFM)“.

	Istaći na internet stranici Revizorskog tijela informacije o AFCOS sistemu I adresu za prijavljivanje nepravilnosti	AFCOS informacije objavljene i redovno ažurirane na internet stranici Revizorskog tijela	Revizorsko tijelo	2Q2026	3Q2026	0€	Nijesu potrebna sredstva
Mjera 2: Kreiranje i objavljivanje sadržaja na platformama društvenih medija	Dijeljenje studije slučaja, infografika i video zapisa koji prikazuju uspješne projekte financirane od strane EU i kako oni koriste Crnoj Gori, naglašavajući važnost njihovog pravilnog upravljanja.	Studije slučaja, infografike i video snimci koji prikazuju uspješne projekte financirane od strane EU dijeljeni su na platformama društvenih medija	Ministarstvo finansija - PR Služba AFCOS Ministarstvo evropskih poslova, Ministarstvo javnih radova	1Q2026	4Q2029	0€	Nijesu potrebna sredstva

	Dijeljenje odgovarajućih materijala koje je obezbijedila Mreža službenika za vidljivost IPA.	Najmanje 10 materijala podijeljeno putem AFCOS komunikacionih kanala	AFCOS Ministarstvo evropskih poslova	1Q2026	4Q2029	0 €	Nije potrebno finansiranje
Mjera 3: Produkcija i distribucija kratkog video spota o finansijskoj zaštiti EU i AFCOS-u	Napraviti kratak video spot (30 sekundi do 1 minuta) koji objašnjava važnost IPA projekata, rad k AFCOS-a i mehanizme koji su na snazi za prijavljivanje prevara.	Izrađen kratki video spotov	Ministarstvo finansija - PR Služba AFCOS, MEP	1Q2027	4Q2029	3000 €	Donatorska sredstva
	Distribucija kratkog video spota na veb-sajtovima i platformama društvenih medija.	Video spot objavljen na svim relevantnim internet i društvenim kanalima	Ministarstvo finansija - PR Služba AFCOS, Ministarstvo evropskih poslova, Revizorsko tijelo	1Q2027	4Q2029	0 €	Nije potrebno finansiranje
	Izrada i promocija video sadržaja u kojem predstavnici Upravljačkog	Izrađeni i promovisani kratki video spotovi	Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga	1Q2027	4Q2029	do 500,00 € godišnje za alate za kreiranje sadržaja	AAP 2024

	tijela, Posredničkih tijela za finansijsko upravljanje i AFCOS sistema govore o značaju zaštite finansijskih interesa EU u okviru OP ESI 2024–2027						
Mjera 4: Sprovođenje obuka u sradnji sa drugim institucijama na temu zaštite finansijskih interesa EU	Organizovanje implementacione radionice u okviru restriktivne grant šeme „Jačanje ekosistema za socijalno preduzetništvo i socijalnu ekonomiju“, u cilju podizanja svijesti o neophodnosti ispravnog korišćenja pretpristupnih sredstava Evropske unije, ukazujući na potencijalne nepravilnosti i sumnje na prevaru, koje	Najmanje 1 radionica organizovana sa osvrtnom na prijavljivanje nepravilnosti i zaštite finansijskih interesa Eui evidencijom učesnika	Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga Zavod za zapošljavanje Crne Gore	2Q2027	4Q2028	Predviđeni iznos sredstava za grant šemu „Jačanje ekosistema za socijalno preduzetništvo i socijalnu ekonomiju“, 2000,00€	EU + nacionalni doprinos + doprinos korisnika grant ugovora

	mogu nastati prilikom implementacije pojedinačnih grant ugovora						
	Organizovati interaktivne radionice među zaposlenima kako bi se obezbijedila informisanost i upoznavanje sa postupcima prijava sumnje na nepravilnost/prev aru	Organizovana radionica/ održani aktivni sastanci	Ministarstvo javnih radova	4Q2026	4Q2029	Nisu neophodna sredstva	Nijesu neophodna sredstva
	Organizovati obuke na temu zaštite finansijskih interesa EU za sve relevantna tijela sistema upravljanja i kontrole IPA sredstvima	Najmanje 8 obuka organizovano	AFCOS	3Q2026	4Q2029	7000 €	TWL projekti, donatorska sredstva,
	Organizovati obuku u saradnji sa Agencijom za sprečavanje korupcije na temu zaštite finansijskih interesa EU	Jedna obuka organizovana	AFCOS i Agencija za sprečavanje korupcije	IQ2026	IIQ2026	0€	Nijesu potrebna sredstva

	Organizovati obuku za tužioce u saradnji sa Centrom za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu	Jedna obuka organizovana	AFCOS i Centar za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu	IQ2027	IIQ2027	0€	Nijesu potrebna sredstva
	Kreiranje podstranice AFCOS-a na sajtu Vlade tj. stranici Ministarstva finansija gdje je jasno objašnjeno šta je AFCOS, čime se bavi, šta	Stopa klika (CTR); Broj posjeta podsajtu AFCOS mjesečno;	Ministarstvo finansija - IT Služba; AFCOS	2Q 2026	4Q 2029	0€	Nije potrebno finansiranje
	su nepravilnosti i kako ih prepoznati, uz opciju anonimnog prijavljivanja.						
	Kreiranje AFCOS podsajta u okviru budućeg Informacionog sistema za IPA III	Broj mjesečnih posjeta AFCOS podsajtu; Broj zaprimljenih anonimnih prijava putem podsajta mjesečno.	Ministarstvo finansija Direktorat za upravljanje strukturama pretpristupne podrške EU; AFCOS	3Q 2027	4Q 2029	Potredno je izraditi tehničku specifikaciju na osnovu koje će se formirati konačan iznos potreban za realizaciju i kreiranje samog sistema	Strateški projekat SA GOVERNAN CE

	Kreiranje digitalnog QR koda Omogućiti brz, jednostavan i pristup informacijama o AFCOS-u i kanalu za prijavu nepravilnosti putem QR koda koji vodi na namjenski podsajt ili podstranicu AFCOS-a na sajtu Vlade tj. stranici Ministarstva finansija, a kasnije, nakon realizacije aktivnosti kreiranja Informacionog sistema vezanog za IPA III, i do podsajta AFCOS-a.	Broj skeniranja QR koda mjesečno; Broj posjeta podsajtu; broj započetih i kompletiranih anonimnih prijava; procenat službenika koji potvrde da su upoznati sa AFCOS-om nakon interne kampanje	IT služba Ministarstva finansija ili angažovani eksterni IT ekspert; AFCOS	2Q 2026	4Q 2029	Samo statički QR kod: 50-150€ (IT služba Ministarstva finansija)	Nacionalni budžet (Ministarstvo finansija) — stavka za komunikaciju/ IT;

Operativni cilj 3:	Podstaci aktivnije učešće javnosti u prijavljivanju nepravilnosti i sumnji na prevaru						
Indikator učinka 3.:	Broj prijava o sumnjama na nepravilnosti od strane eksternih zainteresovanih strana, uključujući i anonimne prijave				<u>Početna vrijednost u</u>	<u>Ciljana vrijednost u</u>	<u>Ciljana vrijednost u</u>

					<u>2025:</u> 1	<u>2027:</u> 5	<u>2029:</u> 15
Mjere povezane sa operativnim ciljem 3.	Aktivnost	Indikator rezultata	Odgovorne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Očekivani iznos sredstava	Izvor finansiranja
Mjera 1: Podstaci javnost da prijavi nepravilnosti i prevare putem odgovarajuće komunikacione kampanje	Organizacija događaja na temu zaštite finansijskih interesa EU Kroz komunikacionu i edukativnu podršku doprinijeti podizanju svijesti građana, razumijevanje EU podrške, promociji odgovornog upravljanja sredstvima EU, jačanju povjerenja.	Najmanje 1 javni događaj organizovan na temu prijavljivanja nepravilnosti i zaštite finansijskih interesa EU.	Ministarstvo evropskih poslova Direktorat za koordinaciju finansijske podrške EU u saradnji sa ME4EU	2Q2027	4Q2029	1.000 € po događaju	Donatorska sredstva ME4EU projekat

Operativni cilj 4:	Unaprijediti internu i međuinstitucionalnu komunikaciju unutar AFCOS sistema						
Indikator učinka 4:	Broj organizovanih sastanaka i obuka sa drugim institucijama sistema				Početna vrijednost biće utvrđena anketom tokom 2026. godine.	Ciljana vrijednost u 2027: 4	Ciljana vrijednost u 2029: 8
Mjere povezane sa operativnim ciljem 4.	Aktivnost	Indikator rezultata	Odgovorne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Očekivani iznos sredstava	Izvor finansiranja
Mjera 1: Organizovanje internih događaja za tijela AFCOS sistema (sastanci, radionice itd.)	Održavati interne sastanke i radionice kako bi se informisali i edukovali institucije AFCOS sistema i zvaničnici lokalne samouprave o zaštiti finansijskih interesa EU.	Najmanje 4 sastanka organizovana u toku godine	AFCOS	1Q2026	4Q2029	0 €	Nijesu neophodna sredstva
	Dijeljenje informacija i materijala koje je obezbijedila mreža službenika za odnose s javnošću IPA i/ili drugi relevantni akteri	Dijeljene informacije i materijali	AFCOS i Tijela AFCOS sistema	1Q2026	4Q2029	0 €	Nije potrebno finansiranje
	Organizovati interaktivne radionice među zaposlenima kako bi se obezbijedila informisanost i upoznavanje sa	Organizovana radionica/održani aktivni sastanci	Ministarstvo javnih radova	4Q2026	4Q2029	0€	Nijesu neophodna sredstva

	postupcima prijava sumnje na nepravilnost/prevaru						
Operativni cilj 5:	Ojačati saradnju sa medijima i unaprijediti dostupnost informacija o zaštiti finansijskih interesa EU						
Indikator učinka 5:	Broj medijskih objava koje se odnose na zaštitu finansijskih interesa EU i aktivnosti AFCOS sistema			Početna vrijednost u 2025: nema dostupnih podataka		Ciljana vrijednost u 2027: 3 medijske objave	Ciljana vrijednost u 2029: 5 medijskih objava
Mjere povezane sa operativnim ciljem 5.	Aktivnost	Indikator rezultata	Odgovorne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Očekivani iznos sredstava	Izvor finansiranja
Mjera 1: Povećati saradnju sa medijima radi tačne i blagovremene distribucije informacija o zaštiti finansijskih interesa EU	Priprema i slanje saopštenja za štampu i drugog specifičnog sadržaja medijima, novinarima i drugim relevantnim medijima radi objavljivanja vijesti, događaja, usluga ili institucionalnih ažuriranja.	Pripremljeno i poslato najmanje 5 saopštenja za štampu ili drugog specifičnog sadržaja	Ministarstvo finansija - PR Služba AFCOS	1Q2026	4Q2029	0 €	Nijesu neophodna sredstva
	Učešće u elektronskim ili štampanim medijima na temu zaštite finansijskih interesa EU	Najmanje 1 gostovanje ili intervju u elektronskim ili štampanim medijima	Ministarstvo finansija - PR Služba AFCOS	3Q2027	4Q2029	0€	Nijesu neophodna sredstva

ANEKS 2

Komunikacione smjernice za institucije AFCOS sistema

Komunikacione smjernice za institucije AFCOS sistema (u daljem tekstu: Smjernice) imaju za cilj da obezbijede jasne, dosljedne i blagovremene procedure razmjene informacija između AFCOS-a, tijela AFCOS sistema i njihovih internih i eksternih partnera, u oblasti zaštite finansijskih interesa Evropske unije.

Smjernice predstavljaju praktičan okvir za unaprjeđenje kvaliteta komunikacije, jačanje transparentnosti i povjerenja javnosti, kao i dosljednu primjenu komunikacionih principa u svakodnevnom radu tijela AFCOS sistema. One pružaju putokaz za primjenu efikasnih komunikacionih praksi kroz definisanje osnovnih principa, procedura, metoda, alata i komunikacionih kanala.

AFCOS ima centralnu ulogu u koordinaciji komunikacionih aktivnosti i u podsticanju kulture odgovornosti, saradnje i posvećenosti među svim relevantnim zainteresovanim stranama u oblasti zaštite finansijskih interesa EU.

1. Opšti komunikacioni principi

Komunikacija tijela AFCOS sistema treba da se zasniva na sljedećim osnovnim principima:

- obezbjeđivanje efikasne interne i eksterne komunikacije u oblasti borbe protiv prevara i nepravilnosti;
- promovisanje nulte tolerancije prema prevarama i transparentnog korišćenja sredstava EU;
- dosljedno poštovanje važećih propisa, etičkih standarda i institucionalnih vrijednosti;
- jasno definisanje granica za razmjenu povjerljivih i osjetljivih informacija;
- otvoren, pristupačan i dosljedan pristup u informisanju javnosti.

Transparentnost i odgovornost predstavljaju ključne stubove izgradnje povjerenja i kredibiliteta. Transparentnost podrazumijeva blagovremeno, tačno i razumljivo informisanje internih i eksternih zainteresovanih strana o aktivnostima, ciljevima i rezultatima rada AFCOS sistema, posebno u oblasti zaštite finansijskih interesa EU. Odgovornost se ogleda u jasnoj podjeli uloga i odgovornosti za komunikaciju, kao i u obavezi pružanja pouzdanih informacija i pravovremenih odgovora na upite javnosti i medija.

Dosljednost, inkluzivnost i pristupačnost dodatno jačaju efikasnost komunikacije. Poruke treba da budu usklađene, prilagođene različitim ciljnim grupama i predstavljene jasnim i razumljivim jezikom, uz korišćenje odgovarajućih formata i digitalnih alata.

2. Odnosi sa medijima

Tijela AFCOS sistema, u saradnji sa AFCOS-om i Službom za odnose s javnošću Ministarstva finansija, treba da grade profesionalne i konstruktivne odnose sa medijima, posebno sa novinarima koji prate teme EU integracija, javnih finansija i borbe protiv prevara.

Komunikacija sa medijima treba da obuhvati:

- pripremu i distribuciju saopštenja za javnost koja su jasna, sažeta i fokusirana na ključne poruke;
- korišćenje vizuelnih i audiovizuelnih materijala (grafike, infografike, kratki video sadržaji) radi lakšeg razumijevanja složenih tema;
- adekvatnu pripremu za intervju i javne nastupe, uz jasno definisane poruke i izbjegavanje spekulacija.

Na upite medija treba odgovarati pravovremeno, tačno i profesionalno, u okviru nadležnosti i u skladu sa utvrđenim procedurama. U slučaju kriznih situacija, komunikacija se sprovodi u skladu sa principima krizne komunikacije definisanim u ovom aneksu.

3. Društvene mreže

Društvene mreže predstavljaju važan komunikacioni kanal za informisanje i angažovanje javnosti u vezi sa zaštitom finansijskih interesa EU. Njihovo korišćenje treba da bude plansko, profesionalno i usklađeno sa komunikacionim ciljevima Strategije.

Preporučuje se:

- korišćenje LinkedIn-a za profesionalnu komunikaciju sa institucijama i partnerima;
- korišćenje Facebook-a i Instagram-a za informisanje šire javnosti putem vizuelno prilagođenog sadržaja;
- korišćenje platformi poput X-a (Twitter) ili sličnih kanala za brza ažuriranja i komunikaciju sa medijima;
- korišćenje video platformi za objašnjenje procesa, mehanizama i primjera dobre prakse.

Sadržaj treba da bude jasan, razumljiv i tačan, uz izbjegavanje stručnog žargona. Poseban akcenat treba staviti na transparentnost, odgovorno reagovanje na komentare i blagovremeno ispravljanje netačnih informacija, naročito u slučaju dezinformacija.

4. Događaji i javne aktivnosti

Događaji i javne aktivnosti predstavljaju važan alat za podizanje svijesti, razmjenu informacija i jačanje saradnje sa zainteresovanim stranama.

Prilikom planiranja i realizacije događaja potrebno je:

- jasno definisati ciljeve i ciljne grupe;
- prilagoditi format događaja (konferencije, paneli, radionice, okrugli stolovi) svrsi i publici;
- obezbijediti pristupačnost i inkluzivnost;
- koristiti digitalne alate za hibridne ili onlajn formate, kada je to moguće;

- dokumentovati i promovisati rezultate događaja putem dostupnih komunikacionih kanala;
- prikupljati povratne informacije radi unaprjeđenja budućih aktivnosti.

5. Krizna komunikacija

U slučaju potencijalne ili stvarne krize, tijela AFCOS sistema dužna su da bez odlaganja obavijeste AFCOS i Službu za odnose s javnošću Ministarstva finansija, kako bi se obezbijedila koordinisana i dosljedna komunikacija.

Krizna komunikacija podrazumijeva:

- prikupljanje i provjeru relevantnih činjenica;
- definisanje ključnih poruka, tona i kanala komunikacije;
- obavezno odobravanje izjava od strane nadležnih rukovodilaca;
- kontinuirano praćenje medijskog izvještavanja i reakcija javnosti;
- prilagođavanje komunikacije u skladu sa razvojem situacije.

6. Alati i metode za evaluaciju komunikacije

Efikasnost komunikacionih aktivnosti prati se kroz indikatore ishoda i indikatore učinka definisane u Strategiji i Komunikacionom akcionom planu.

Evaluacija obuhvata:

- **internu komunikaciju**, kroz ankete, fokus grupe i interne povratne informacije;
- **eksternu komunikaciju**, kroz istraživanja javnog mnjenja, medijski monitoring i analizu digitalnih metrika;
- **kriznu komunikaciju**, kroz analizu brzine reakcije, dosljednosti poruka i percepcije javnosti i zainteresovanih strana.

Rezultati evaluacije koriste se za unaprjeđenje komunikacionih praksi i planiranje budućih aktivnosti AFCOS sistema.